

سخن روز

کریدور زنگرور و چند نکته

فریدون مجلسی

کاشناس روابط بین الملل

در سال های اخیر، تحولات قفقاز جنوبی بار دیگر در کانون توجه منطقه ای و جهانی قرار گرفته است. یکی از موضوعات مهم، بحث ایجاد کریدور ۴۰ کیلومتری موسوم به «زنگور» میان جمهوری آذربایجان و ارمنستان است. این مسیر می تواند زمینه ساز ارتباط مستقیم دو کشور شود و ظرفیت هایی برای توسعه اقتصادی و ترانزیتی در منطقه ایجاد کند. برخی در ایران این طرح را تهدیدی علیه منافع ملی می دانند، اما اگر واقع بینانه نگاه کنیم، ماجرا ماهیتی متفاوت دارد. اصل نخست آن است که صلح و دوستی میان دو همسایه شمالی ایران نه تنها برای خودشان بلکه برای کل منطقه قفقاز و ایران سودمند است. جمهوری آذربایجان کشوری مستقل است و حق دارد برای ارتباط با بخش های مختلف خود با یا کشورهای دیگر، مسیری را انتخاب کند که از نظر اقتصادی و جغرافیایی به صرفه تر باشد. در مقابل، ارمنستان نیز می تواند از حق ترانزیت بهره ببرد و در قبال استفاده از خاک خود، عوارض یا حقوق مربوطه را دریافت کند. بنابراین، این مسیر نه تنها تضییع حقوق هیچ کشوری نیست، بلکه می تواند فرصتی برای کاهش تنش ها و افزایش همکاری ها باشد. برخی ادعا می کنند که ایجاد این کریدور، دسترسی ایران به اروپا را مختل می کند. حال آنکه ایران در حال حاضر نیز از چنین مسیری استفاده نمی کند. ارتباط ایران با اروپا از مسیرهای متنوعی می تواند دنبال شود و هیچ یک محدود به گذر از ارمنستان نیست. علاوه بر این، حتی اگر چنین راهی در آینده ایجاد شود، تحولات ژئوپلیتیک منطقه به گونه ای است که هیچ تضمینی برای ثبات مسیرها وجود ندارد. آنچه اهمیت دارد این است که ایران باید همواره گزینه های مختلفی برای ترانزیت و تجارت در دسترس داشته باشد. از نظر جغرافیایی، ایران بیش از ۴۰۰ کیلومتر مرز مشترک با جمهوری آذربایجان دارد، در حالی که مرز ایران با ارمنستان تنها حدود ۴۰ کیلومتر است. بدیهی است که توسعه ارتباطات و مبادلات اقتصادی با آذربایجان، به مراتب ظرفیت و صرفه بیشتری برای ایران دارد. البته این بدان معنا نیست که روابط با ارمنستان کم اهمیت است. برعکس، ایران باید نزدیک ترین روابط را هم با آذربایجان و هم با ارمنستان حفظ کند تا از رقابت های ژئوپلیتیک در منطقه متضرر نشود. نباید فراموش کرد که مسیر ایران به سمت ارمنستان، هرچند از منظر طبیعت و چشم انداز زیباست، اما از لحاظ زیرساختی دشوار و پرهزینه است. این جاده یادآور مسیرهای پرپیچ و خم چالوس در دهه های گذشته است و امکان تبدیل آن به شاهراهی مدرن و مطمئن چندان ساده نیست. در مقابل، ارتباطات ایران با آذربایجان می تواند با هزینه کمتر و بازده اقتصادی بالاتر توسعه یابد. در نهایت، ایجاد کریدور زنگرور نباید به عنوان تهدیدی علیه ایران دیده شود، بلکه می توان آن را فرصتی برای کاهش اختلافات دیرینه میان باکو و ایروان دانست. هر اقدامی که به تثبیت صلح در قفقاز کمک کند، به سود ایران نیز خواهد بود. آنچه برای تهران اهمیت دارد، حفظ توازن در روابط با هر دو کشور و بهره گیری هوشمندانه از ظرفیت های ترانزیتی و اقتصادی منطقه است. سیاست واقع بینانه ایجاب می کند که ایران نه با نگرانی، بلکه با نگاه توسعه گرا و همکاری جوانانه به این تحولات بنگرد.

خبر

سید عباس موسوی:

اگر مذاکره منافع ما را تأمین کند چرا استفاده نکنیم؟

آرمان ملی: سفیر سابق کشورمان در جمهوری آذربایجان با بیان اینکه مذاکره را خیلی نباید تابو کرد یا خیلی به ضریب و ارزش داد یا ارزشش را پایین آورد، گفت: باید از مذاکره استفاده ابزاری کنیم و هر جا دیدیم منافع ما را تأمین می کند، حال مان خوب است و شرایط ما فراهم است چرا از این ابزار استفاده نکنیم؟ سیدعباس موسوی درباره این که با مطرح دوباره مذاکرات در کشور عده ای مخالف مذاکره هستند و عنوان می کنند دیگر نباید مذاکراتی صورت گیرد، گفت: مذاکره یک ابزار است و هیچ عاقلی دست خودش را از ابزارهایش خالی نمی کند و طبیعتاً از ابزار همه استفاده می کنند. سفیر سابق کشورمان در جمهوری آذربایجان گفت: این ابزارها ممکن است ببرد یا نبرد؛ ممکن است مذاکره به نتیجه برسد یا نرسد و شکست بخورد، کسی نباید خودش را از این ابزار محروم کند که بعداً پشیمان شود که ای کاش از این ابزار هم استفاده می کردم. بنابراین خیلی به سیاست های کلی و اهدافی که داریم لطمه نخواهد زد و طرفین می توانند شانس خود را در مذاکره امتحان کنند. وی ادامه داد: مذاکره را خیلی نباید تابو کرد یا خیلی به آن ضریب و ارزش داد یا ارزشش را پایین آورد. موسوی در رابطه با ارزیابی خود از آینده مذاکرات احتمالی ایران و آمریکا تصریح کرد: با هم باز می گویم مذاکره ابزار است. این ابزار در دست نظام، دولت و طرف ایرانی است که هر وقت بخواهد می تواند وقتی از راه استفاده می کنید که یک ابزار مذاکره چیز بد، و چشتناک و خاصی نیست و ممکن است به نتیجه هم نرسد. اما از این ابزار استفاده می شود. موسوی عنوان کرد: اگر شما بخواهید درختی را بهرید یا یک ابره این کار را انجام می دهید. با نتیجه هم می توانید قطعش کنید اما طول خواهد کشید ولی شما وقتی از راه استفاده می کنید که یک ابزار مناسب است و کارتان بهتر پیش می رود، به هر حال اگر هم اتفاق بیفتد، اتفاق ویژه ای نیست. وی درباره حواشی به وجود آمده در پی اظهارات اخیر خود که در آن رئیس جمهور آمریکا «ترامپ عزیز» خطاب کرده بود، تصریح کرد: من آن دم شوخی هستم، جگو و حکایت زیادی به ذهنم می رسد. برخی دوستان دوران سخنگویی، یادشان است که وقتی یکی سوالی می پرسیدند و یک نکته در آن بود، سریع ذهنم به سمت لطیفه ای می رفت. خلاصه، یک عبارت زشتی درباره ترامپ به ذهنم خطور کرد. در آن لحظه، با تمسخر و خنده گفتیم: «ترامپ عزیز».

«آرمان ملی» از سفر رئیس جمهور گزارش می دهد

دیپلماسی فعال در قفقاز جنوبی

حضور فراینده آمریکا در حیاط خلوت خود و از سوی دیگر فرصتی برای تعمیق روابط با ارمنستان در شرایطی که این کشور به دنبال تنوع بخشی به روابط خارجی اش است. حضور پزشکشان در ایروان می تواند پیامی باشد مبنی بر اینکه تهران قصد ندارد میدان قفقاز را یک سره به رقابت مسکو و واشینگتن واگذارد کند. و فارغ از نگاه مسکو حق خود را طلب می کند.

گذرگاه زنگور

کریدور زنگرور که آذربایجان و ترکیه پیگیری می کنند، یکی از حساس ترین موضوعات امنیتی برای ایران به شمار می رود. این طرح در صورت تحقق، می تواند مسیر ارتباطی ایران با ارمنستان را محدود کرده و مبادلات ژئوپلیتیک منطقه را تغییر دهد. تهران بارها هشدار داده که هرگونه تغییر مرزها یا حذف مسیرهای سنتی ارتباطی خط قرمز ایران است. سفر رئیس جمهور به ایروان در چنین شرایطی که آمریکا قرار است بعد از صلح بین آذربایجان و ارمنستان عملاً حافظ و موسس کریدور زنگور باشد؛ پیام روشنی دارد: ایران در برابر تغییرات مرزی منفعل نخواهد ماند و حق خود را از این کریدور به علت به خطر افتادن خط ترانزیت در ایران تحت تأثیر کریدور زنگرور می خواهد.

مانور ارمنستان و آمریکا

همزمان با این سفر، در خبرها آمده که ایروان و واشینگتن قرار است مانور مشترکی را برگزار کنند؛ اقدامی که توجه ناظران را جلب کرده است. این مانور نه تنها حامل پیام نزدیکی ارمنستان به غرب است بلکه نشان می دهد روابط ایروان و مسکو در حال تجربه دوره ای پرتنش است. برای ایران، چنین تحولی در معنای متفاوتی دارد: از یک سو نگرانی نسبت به

نگاه راهبردی به قفقاز

قفقاز برای ایران تنها یک همسایگی ساده نیست، بلکه منطقه ای راهبردی است که هم بر امنیت مرزها و هم بر معادلات انرژی و حمل و نقل کشور تأثیر

«آرمان ملی» از سفر رئیس جمهور گزارش می دهد

دیپلماسی فعال در قفقاز جنوبی

امضای اسناد از جمله اهداف سفر است. همچنین رئیس جمهور برای شرکت در اجلاس شانگهای در شهبور به چین دعوت شده است.

ارمنستان؛ همسایه ای

تاریخی

روابط ایران و ارمنستان، با وجود همه فشارهای خارجی، همواره سطحی از ثبات و همکاری را تجربه کرده است. صرف نظر از ریشه های مشترک فرهنگی بین ایران و ارمنستان، می توان گفت که ایروان برای تهران یک شریک مهم در شمال است که می تواند هم در حوزه انرژی و هم در زمینه حمل و نقل نقشی کلیدی داشته باشد. خط انتقال انرژی و مسیرهای جاده ای میان دو کشور ظرفیت هایی هستند که می توانند در آینده با توافق های جدید توسعه یابند. از این منظر، سفر پزشکی به ایران به ایروان نه تنها جنبه سیاسی بلکه بعدی اقتصادی و زیرساختی هم دارد که می تواند بر زندگی مردم دو کشور تأثیر بگذارد.

جمع بندی

سفر رئیس جمهور ایران به ارمنستان و بلاروس را باید فراتر از یک برنامه تشریفاتی دانست. این سفر حامل پیام های متعددی است؛ تأکید بر خطر قرمز ژئوپلیتیک ایران در برابر طرح زنگور، واکنش به حضور آمریکا در قفقاز از طریق مانور مشترک با ارمنستان، و تلاش برای گسترش همکاری های اقتصادی در شرایط فشارهای خارجی. در کنار این پیام ها، نقش بزرگ مهدی سنایی نشان می دهد دولت پزشکشان تصمیم گرفته مدیریت پروده حساس قفقاز را به یک چهره باتجربه و آشنا با مناسبات منطقه ای بسپارد. در نهایت، این سفر می تواند مقدمه ای باشد برای نقش آفرینی بزرگتر ایران در اجلاس شانگهای و حضور فعال تر در معادلات منطقه ای. به بیان دیگر، قفقاز برای تهران دیگر یک موضوع حاشیه ای نیست؛ بلکه به مرکز توجه سیاست خارجی تبدیل شده و سفر پزشکشان نماد همین تغییر رویکرد است.

همه کاره قفقاز در دولت

یکی از نکات برجسته این سفر، نقش پررنگ مهدی سنایی است. او که سال ها تجربه سفارت در روسیه را دارد، امروز به چهره اصلی دولت در حوزه روابط با قفقاز تبدیل شده است. بخش قابل توجهی از مواضع و توییت های او در ماه های اخیر حول مسائل ارمنستان، روسیه و تحولات منطقه متمرکز بوده است. در واقع، سنایی به نوعی اتاق فکر سیاست خارجی ایران در قبال قفقاز محسوب می شود. حضور او در کنار رئیس جمهور در سفر پیش رو، این پیام را منتقل می کند که مدیریت پروده قفقاز در دولت پزشکشان بیش از هر زمان دیگر متمرکز شده و سنایی محور این است. سنایی معاون سیاسی دفتر

رئیس جمهور در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: رئیس جمهور از عصر دوشنبه (۲۷ مرداد) سفری دو روزه به ارمنستان و بلاروس خواهد داشت. تقویت مناسبات قیما بین به ویژه در عرصه تجاری و

دولت به مناطق محروم و کم برخوردار توجه خاصی دارد

معاون اول رئیس جمهور اظهار کرد: سازمان تأمین اجتماعی برقراری امنیت اجتماعی و اقتصادی را در دستور کار دارد که در این زمینه موفق بوده است. این سازمان همچنین مسئولیت اجتماعی دارد. انقلاب اسلامی یک انقلاب فرهنگی بود و یکی از شعارهای انقلاب، عدالت اجتماعی بود و این سازمان در این بخش هم با وجود برخی مشکلات، خوش درخشید و کارنامه خوبی دارد. در ارزیابی سال اول دولت، این سازمان از سازمان های موفق بوده است. محمدرضا عارف با اشاره به جنگ ۱۲ روزه، ادامه داد: ما با شرایط جنگی روبه رو بودیم و اقشار آسیب پذیر مشکلاتی داشتند که عموماً صاحب این سازمان بودند، ولی سازمان تأمین اجتماعی در این زمینه خوش درخشید. وی افزود: سازمان تأمین اجتماعی راهبرد درستی انتخاب کرده است. عارف بیان کرد: پروژه هایی که امروز افتتاح می شود، عموماً در مناطق غیر برخوردار و محروم قرار دارد. دولت به نقاط آسیب پذیر و کم برخوردار توجه و نگاه خاصی دارد.

محاکم، مطبوعات را به عنوان نهاد منتقد پیذیرند

یک فعال سیاسی اصلاح طلب اظهار داشت: اخیراً شنیدم که در زمینه آزادی زندانیان تصمیماتی خوشحال کننده گرفته خواهد شد که نشان از رویکرد شرافتمندانه آقای اژه ای در دستگاه قضائی است. محمد عطیایفر گفت: نزدیک چهار دهه است تجربه فعالیت های رسانه ای دارم و از دستگاه قضائی و شخص رئیس قوه قضائیه درخواست می کنم که این دستگاه به جای تمرکز و صرف وقت در زمینه اصلاح قانون مطبوعات، رفتاری منطقی را تأمین کنند که می توانند سامان دهنده مشکلات بین دستگاه قضا و مطبوعات باشد. وی افزود: این رفتار منطقی همان است که پیذیریم افرادی که در مطبوعات مشغول هستند، هر کدام وظایف و نقش های متفاوتی دارند؛ از مدیران یک رسانه گرفته تا روزنامه نگاران و سایر فعالان در مطبوعات که قانون باید در قبال هر کدام از آنان به شکلی متفاوت عمل کند. وی تصریح کرد: محاکم قضائی باید مطبوعات را به عنوان یک نهاد منتقد پیذیرند.

وحدت و انسجام منجر به رفع مشکلات مردم شود

یک نماینده مجلس با تأکید بر لزوم حفظ وحدت و انسجام در کشور گفت: همه می توانند با هر سلیقه و نگاهی برای تعالی جمهوری اسلامی ایران فعالیت کنند لذا نباید این تفاوت دیدگاه ها باعث فاصله گرفتن ما از یکدیگر شود بلکه باید با توجه به این هدف مشترک، در کنار هم باشیم. مهرداد لاهوتی گفت: باید عادت کنیم که با وجود اختلاف سلیقه، کنار هم باشیم و از هم جدا نشویم چرا که جدایی، مانع رسیدن به جمع بندی واحد در مسائل کلان کشور می شود. مردم نیز وفاداری خود را در برهه های مختلف به خوبی نشان داده اند. وی بیان کرد: مسئولان نباید فقط به تشکر زبانی از مردم اکتفا کنند و باید عزم جدی برای رفع مشکلات موجود داشته باشند. در حوزه برق امکان مدیریت بهتری وجود داشت. وقتی برق نباشد، آب هم نخواهیم داشت. وی تصریح کرد: امیدوارم این انسجام منجر به رفع مشکلات مردم شود.

کوتاه

پیام تسلیت پزشکشان به پاکستان

رئیس جمهور در پیامی جان باختن و آسیب دیدن شماری از مردم پاکستان در پی وقوع سیل ویرانگر را به نخست وزیر و مردم این کشور تسلیت گفت. مسعود پزشکشان روز شنبه در پیامی ضمن ابراز همدردی صمیمانه دولت و ملت ایران با نخست وزیر، دولت و مردم جمهوری اسلامی پاکستان در پی وقوع حادثه سیل ویرانگر در بخش هایی از این کشور دوست و برادر، بر آمادگی جمهوری اسلامی ایران برای هرگونه همکاری و کمک های انسانی و امدادی به منظور کاهش آلام آسیب دیدگان تأکید و برای مجروحان و آسیب دیدگان این حادثه، سلامتی و بهبود عاجل مسئلت کرد. گفتنی است سازمان مدیریت بحران ملی پاکستان اعلام کرد که تلفات یازده ها و سیل طی ۴۸ ساعت گذشته به ۳۲۰ کشته رسیده است. ده ها نفر دیگر مصدوم و صدها نفر بی خانمان شده اند.

هشدار ستاد نیروهای مسلح به آمریکا و اسرائیل

ستاد کل نیروهای مسلح، به آمریکا و رژیم صهیونیستی هشدار قاطع داد که از توطئه گری و خیانت علیه ایران مقتدر و شکست ناپذیر دست برندارند. در متن بیانیه ستاد کل نیروهای مسلح به مناسبت فرارسیدن ۲۶ مرداد ماه سالروز بازگشت آزادگان سرافراز آمده است: «ستاد کل نیروهای مسلح، بار دیگر به آمریکای جنایتکار، شرور و رژیم ددمنش صهیونیستی هشدار قاطع می دهد که از توطئه گری و خیانت علیه ایران مقتدر و شکست ناپذیر دست برندارند. چرا که در صورت هرگونه اشتباه محاسباتی و اقدام شیطانی، آنچه در جنگ تحمیلی ۱۲ روزه، موجب خویشتن داری و مانع از انجام عملیات گسترده شد، در صورت تکرار، با شگفتی های جدید و اقداماتی به مراتب سهمگین تر و کوبنده تر از قبل مواجه خواهند شد.»

پزشکشان به ارمنستان و بلاروس می رود

مهدی سنایی مشاور سیاسی دفتر رئیس جمهور طی نوشتاری در صفحه شخصی خود در شبکه اجتماعی ایکس (توییتر سابق) از سفر پزشکشان به ارمنستان و بلاروس در این هفته و سفر آنی به چین خبر داد و نوشت: دکتر پزشکشان از عصر دوشنبه ۲۷ مرداد سفری دوازده روزه به ارمنستان و بلاروس خواهد داشت. تقویت مناسبات قیما بین به ویژه در عرصه تجاری و امضای اسناد از جمله اهداف سفر است. این دو سفر در جدول اولی تیرماه بود و به تعویق افتاد. رئیس جمهور برای شرکت در اجلاس شانگهای در شهبورماه به چین دعوت شده است.

ابلاغ اساستامه سازمان

توسعه همکاری های علمی

رئیس جمهور و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی، اساستامه سازمان توسعه همکاری های علمی و فناوریانه بین المللی جمهوری اسلامی ایران را برای اجرا ابلاغ کرد. مسعود پزشکشان، رئیس جمهور این اساستامه را که در جلسه ۹۳ ششم شهروراما ۱۴۰۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی و بر اساس مصوبه جلسه ۴۹۴ شورای معین به تصویب رسیده بود، برای اجرا به معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری، سازمان توسعه همکاری های علمی و فناوریانه بین المللی جمهوری اسلامی ایران، وزارت امور خارجه، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سازمان برنامه و بودجه، دانشگاه آزاد اسلامی، کارگروه ساماندی و مراکز نوآوری و رویدادهای کارآفرینی و دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی ابلاغ کرد.

ساخت هر مدرسه ای مانند یک موشک است

علیرضا کاظمی وزیر آموزش و پرورش با بیان اینکه اقتدار کشور در آموزش و پرورش رقم می خورد، تأکید کرد: بنابراین هم توسعه کشور هم مدیریت کشور در حوزه های مختلف در آموزش و پرورش رقم می خورد. وی با اشاره به اینکه هر مدرسه ای که ساخته می شود مانند یک موشک مقابل دشمنان عمل می کند، گفت: امروز بخش اعظم وجه مزیه قدرت و اقتدار جمهوری اسلامی ایران قدرت نرم مردم و حضور مردم و اعتقاد راسخ مردم ما به باورها و هویت اسلامی است که دشمن در مقابل همه اینها زانو زده و عقب نشسته و قطعاً این موفقیت رهبر معظم انقلاب اسلامی (مدظله العالی) با پایان مأموریت جناب حجت الاسلام آقای صدیقی در جایگاه امامت جمعه موقت تهران، ضمن قدردانی از زحمات و خدمت هفت ساله ایشان در ستاد امر به معروف و نهی از منکر، اکنون که براساس مفاد ماده ۱۱۹ قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر، مورخ ۱۳۹۴/۷/۲۲ مجلس شورای اسلامی، پس از طی فرایند تعریف شده، این امانت باید به دست سنگردار دیگری سپرده شود. با تأکیده بر خرد جمعی، به منظور تسهیل و تسریع در مسیر دستیابی به اهداف عالیه پیش رو و احیای فریضتین، برخوردار هستید.

سرپرست جدید ستاد امر به معروف

رئیس شورای سیاست گذاری ائمه جمعه در حکمی حجت الاسلام محمد سنایی طاهری را به سرپرستی ستاد امر به معروف و نهی از منکر کشور منصوب کرد. در متن آمده است: با احترام و آرزوی عزت، سلامتی و توفیق روزافزون، با عنایت به مواظبت رهبر معظم انقلاب اسلامی (مدظله العالی) با پایان مأموریت جناب حجت الاسلام آقای صدیقی در جایگاه امامت جمعه موقت تهران، ضمن قدردانی از زحمات و خدمت هفت ساله ایشان در ستاد امر به معروف و نهی از منکر، اکنون که براساس مفاد ماده ۱۱۹ قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر، مورخ ۱۳۹۴/۷/۲۲ مجلس شورای اسلامی، پس از طی فرایند تعریف شده، این امانت باید به دست سنگردار دیگری سپرده شود. با تأکیده بر خرد جمعی، به منظور تسهیل و تسریع در مسیر دستیابی به اهداف عالیه پیش رو و احیای فریضتین، برخوردار هستید.